

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av 4 och 9 § matrikellagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att matrikellagen ändras så att det bestäms i lag om införande av personbeteckningen i matrikeln. Dessutom föreslås att det i lagen bestäms om när personbeteckningen kan antecknas i

matrikelutdraget.

Lagen föreslås träda i kraft samtidigt som lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet, dvs. den 1 december 1999.

MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna ändringar

Matrikellagen (1010/1989) tillämpas då personuppgifter om statens tjänstemän och arbetstagare inhämtas, registreras, används och lämnas ut. Enligt lagens 2 § skall varje statligt ämbetsverk och varje statlig inrättning för personalanställningar, bestämmandet av förmåner och skyldigheter i ett anställningsförhållande och skötseln av andra personalärenden föra matrikel över de tjänstemän och arbetstagare som är anställda vid verket eller inrättningen.

I lagens 4 § bestäms om uppgifterna i matrikeln. Dyliga uppgifter är t.ex. sedvanliga identitetsuppgifter. Genom matrikeleförordningen (1322/1989) har det preciserats vad som avses med sedvanliga identitetsuppgifter, dvs. släktnamn, förnamn, personbeteckning, nationalitet och tjänsteställning eller yrkes- eller uppdragsbeteckning. I finansministeriets matrikeleföreskrifter tas dessutom upp sådana situationer då en person inte har någon personbeteckning. Enligt föreskrifterna skall då endast födelsedatum införas i matrikeln.

Genom personuppgiftslagen (523/1999), som trädde i kraft den 1 juni 1999, ändrades den allmänna lagstiftningen om behandling av personuppgifter så att den motsvarar Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personupp-

gifter och om det fria flödet av sådana uppgifter. Vid stiftandet av personuppgiftslagen beaktades dessutom reformen gällande bestämmelserna om de grundläggande fri- och rättigheterna i regeringsformen, enligt vilken om skydd för personuppgifter bestäms närmare i lag. Personuppgiftslagen är en allmän lag om behandlingen av personuppgifter.

I 13 § personuppgiftslagen ingår bestämmelser om behandlingen av en personbeteckning. Med bestämmelsen försöker man närmare precisera när inhämtande och registrering samt annan behandling av en personbeteckning anses vara tillåtet. Enligt bestämmelsen får en personbeteckning behandlas med den registrerades entydiga samtycke eller när behandlingen regleras i lag. Enligt bestämmelsen får en personbeteckning dessutom behandlas t.ex. om det är nödvändigt att entydigt individualisera den registrerade för att utföra en i lag angiven uppgift. Även i ärenden som gäller tjänste-, arbets-, och andra anställningsförhållanden och förmåner som har samband med dessa är det möjligt att behandla en personbeteckning. Det förefaller som om bestämmelsen gör det möjligt att behandla en personbeteckning också vid förande av matrikel.

Eftersom det är ändamålsenligt att det i matrikelbestämmelserna allttjämt föreskrivs om de uppgifter som registreras i matrikeln och eftersom behandlingen av en personbeteckning skall basera sig på reglering i lag

föreslås att 4 § 1 mom. 1 punkten matrikel-lagen ändras så att namn och personbeteckning nämns som sådana uppgifter som skall registreras i matrikeln. Om en person inte har någon personbeteckning skall födelsedatum införas i matrikeln. Genom matrikelförordningen bestäms närmare om andra sedvanliga identitetsuppgifter.

I matrikellagen eller matrikelförordningen ingår inte några särskilda bestämmelser om utlämnande av en personbeteckning. Matrikeln är en offentlig handling som vem som helst har rätt att få uppgifter ur, med undantag för vissa i lag bestämda uppgifter. Matrikeluppgifter lämnas i regel ut med ett matrikelutdrag. Med stöd av 6 § matrikellagen och 5 § matrikelförordningen har det varit möjligt att lämna ut personbeteckningen på de villkor som bestäms i lagen om allmänna handlingars offentlighet (83/1951).

Enligt 13 § 4 mom. personuppgiftslagen skall den registeransvarige se till att personbeteckningen inte onödigt antecknas i handlingar som skrivs ut eller upprättas på basis av personregistret.

Enligt bestämmelsen skall varje ämbetsverk och inrättning bedöma nödvändigheten av att anteckna personbeteckningen i matrikelutdraget. Eftersom man genom matrikelbestämmelserna strävat efter att mycket exakt fastställa vilka uppgifter som skall ingå i matrikeln och även i övrigt andra frågor som ansluter sig till användningen av den föreslås att ett nytt 2 mom. fogas till 9 § *matrikellagen*, i vilket det skall ingå bestämmelser om när en personbeteckning får antecknas i matrikelutdraget.

Enligt förslaget kan personbeteckningen antecknas i matrikelutdraget då matrikelutdraget ges till en tjänsteman eller en arbetstagare för sökande av tjänst eller uppdrag hos staten, en kommun eller en samkommun samt uppdrag hos en självständig offentlig-rättslig anstalt. Personbeteckningen kan även antecknas i ett annat matrikelutdrag som ges till en tjänsteman eller en arbetstagare då denne uttryckligen begär detta. Personbeteckningen kan dessutom antecknas då matrikelutdraget ges till eller tillställs en statlig eller kommunal myndighet eller en samkommuns myndighet eller en självständig

offentlig-rättslig anstalt.

Enligt i 1 § 2 mom. matrikellagen (627/1999), som träder i kraft den 1 december 1999, tillämpas lagens 6—9 § även på utlämnande av uppgifter om riksdagens tjänstemän, Finlands Banks tjänstemän och övriga anställda samt tjänsteinnehavare och arbetstagare vid kommuner och samkommuner.

2. Propositionens verkningar

Propositionen har inte några verkningar i fråga om organisation och personal.

3. Beredningen av propositionen

Finansministeriets personalavdelning till-satte den 4 november 1998 en arbetsgrupp som hade till uppgift att se över matrikel-föreskrifterna. Arbetsgruppen skulle lägga fram förslag till de ändringar av matrikella-gens tillämpningsföreskrifter och komplette-ringen av dem som behövs till följd av änd-ringarna av annan lagstiftning samt förslag till ändringar som gör tillämpningen av före-skrifterna klarare. Arbetsgruppen föreslog i sin promemoria även att matrikellagen skall ändras. Utlåtande om promemorian har be-gärts av ministerierna, statsrådets kansli och dataombudsmannen.

Utgående från arbetsgruppens promemoria har regeringens proposition beretts som tjänsteuppdrag vid finansministeriet. För-handlingar om propositionen har, i enlighet med lagen om samarbete inom statens äm-betsverk och inrättningar (651/1988) och avtal som hänför sig till den, förts med de centralorganisationer som representerar sta-tens personal.

4. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft samtidigt som lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), dvs. den 1 december 1999.

Med stöd av vad som anförts ovan före-läggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av 4 och 9 § matrikellagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i matrikellagen av den 24 november 1989 (1010/1989) 4 § 1 mom. 1 punkten samt fogas till 9 §, sådan den lyder i lag 627/1999, ett nytt 2 mom. som följer:

4 §

Uppgifter i matrikeln

I den mån inte inhämtande eller registrering av uppgifter har förbjudits i någon annan lag skall i matrikeln införas följande uppgifter om tjänstemän och arbetstagare, så som närmare stadgas genom förordning:

1) namn, personbeteckning eller, om sådan saknas, födelsedatum samt andra sedvanliga identitetsuppgifter,

1) då matrikelutdraget ges till en tjänsteman eller en arbetstagare för sökande av tjänst eller uppdrag hos staten, en kommun eller en samkommun samt för sökande av uppdrag hos en självständig offentlighetsanstalt,

2) då annat matrikelutdrag ges till en tjänsteman eller en arbetstagare och denne begär att personbeteckningen skall antecknas, samt

3) då matrikelutdraget ges till eller tillställs en statlig eller kommunal myndighet eller en samkommuns myndighet eller en självständig offentlighetsanstalt.

9 §

Hur matrikeluppgifter lämnas ut

Denna lag träder i kraft den 1999.

Personbeteckningen antecknas i matrikelutdraget i följande fall:

Helsingfors den 22 oktober 1999

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Finansminister *Sauli Niinistö*

Lag

om ändring av 4 och 9 § matrikellagen

I enlighet med riksdagens beslut ändras i matrikellagen av den 24 november 1989 (1010/1989) 4 § 1 mom. 1 punkten samt fogas till 9 §, sådan den lyder i lag 627/1999, ett nytt 2 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §

Uppgifter i matrikeln

I den mån inte inhämtande eller registrering av uppgifter har förbjudits i någon annan lag skall i matrikeln införas följande uppgifter om tjänstemän och arbetstagare, så som närmare stadgas genom förordning:

1) sedvanliga identitetsuppgifter,

1) namn, personbeteckning eller, om sådan saknas, födelsedatum samt andra sedvanliga identitetsuppgifter,

9 §

Hur matrikeluppgifter lämnas ut

Personbeteckningen antecknas i matrikelutdraget i följande fall:

1) då matrikelutdraget ges till en tjänsteman eller en arbetstagare för sökande av tjänst eller uppdrag hos staten, en kommun eller en samkommun samt för sökande av uppdrag hos en självständig offentligrättslig anstalt,

2) då annat matrikelutdrag ges till en tjänsteman eller en arbetstagare och denne begär att personbeteckningen skall antecknas, samt

3) då matrikelutdraget ges till eller tillställs en statlig eller kommunal myndighet eller en samkommuns myndighet eller en självständig offentligrättslig anstalt.

Denna lag träder i kraft den 1999.
